

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ԵԿԵՂԵՑԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

(25-27 հունիսի 2004 թ., Վիպենբերգ, Գերմանիա)

Սույն թվականի հունիսի 25-27-ը փեղի ունեցավ եկեղեցաբանության վերաբերյալ մի խորհրդակցություն Գերմանիայի Լութերշտադտ Վիպենբերգ քաղաքում, որը հանդիսանում է Ռեֆորմացիայի օրրանը:

Այս խորհրդակցությունը կազմակերպել էին Եվրոպայի Եկեղեցիների Կոնֆերանսը և Եվրոպայի Բողոքական Եկեղեցիների Ընկերությունը, որը նախկինում կոչվում էր Լուտենբերգ Համաձայնության Եկեղեցիներ:

Այս խորհրդակցության ընթացքում շարունակվեցին քննարկումները Հիսուս Քրիստոսի Եկեղեցու վերաբերյալ ուսմունքների էկումենիկ նշանակության մասին: Այս քննարկումները սկսվել էին երկու փարի առաջ՝ 2002 թ., Կրեյտի Ուղղափառ Ակադեմիայում: Այս հանդիպմանը ներկա էին եպիսկոպոսներ, աստվածաբաններ Ուղղափառ, Հին Արևելյան Ուղղափառ, ինչպես նաև Լյութերական և Լուտենբերգ Համաձայնության այլ անդամ Եկեղեցիներից: Այդ հանդիպմանը Հայ Առաքելական Եկեղեցին ներկայացնում էր Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի պատասխանատու Գերաշնորհ Տ. Եզնիկ եպիսկոպոս Պետրոսյանը:

Խորհրդակցության նպատակն էր՝ նկարագրել և քննարկել Ուղղափառ եկեղեցաբանությունը: Եկեղեցաբանության վերաբերյալ զեկույցներ ներկայացվեցին ուղղափառ և բողոքական փեսանկյուններից: Եկեղեցու Հայրերի ուսմունքներն ու 381 թ. Կ. Պոլսի փիեզերածոդով դավանաբանական ձևակերպումները համարվեցին որպես արդյունավետ էկումենիկ ներուժ երկու կողմերի համար: Պարզվեց, որ շատ ընդհանուր փորձիներ հաճախ կիրառվում են փառքեր իմաստներով և այլ կերպ են մեկնաբանվում: Ուստի էկումենիզմի խնդիրն է լուսաբանել այդ փաստի հետ կապված թյուրիմացությունները և մաքրանշել փառքերությունները:

Քննադատության ենթարկվեց այն ըմբռնումը, որ որևէ որոշակի Եկեղեցուց դուրս ճրջմարտություն և փրկություն չկա, քանի որ եկեղեցաբանական և փրկչաբանական փեսանկյուններից անհնար է փառքերակել «Եկեղեցուց դուրս» և «Եկեղեցուց ներս» հասկացությունները: Մա նաև ենթադրում է հերետիկոսության և հերձվածի նոր ըմբռնողություն: Մարդիկ իրենք չեն կարող որոշել փրկության սահմանները:

Առկա հիմնախնդիրները դիտվեցին որպես Հիսուս Քրիստոսի Եկեղեցու ընդհանուր դժվարություններ, և ուստի խրախուսվեց ոչ թե ընդգծել այն, ինչ բաժանում է Եկեղեցիները, այլ կարևորել նրանց միջև եղած ընդհանրությունները:

Քննարկումների ընթացքում որպես ընդհանուր դիրքորոշման արտահայտություն ընդունվեց հետևյալ ըմբռնումը. եկեղեցաբանությունը կարող է քննարկվել միայն Ս. Երրորդության վարդապետության, քրիստոսաբանության, Ս. Հոգու վերաբերյալ ուսմունքի, փրկչաբանության և աստվածաբանական մարդաբանության համալրելությամբ: Ընդհան-

րական Եկեղեցին բաղկացած չէ ոչ լիարժեք անդամ Եկեղեցիներից, այլ այն հավասարապես ճշմարիտ րեղական Եկեղեցիների մի ընտանիք է, առանց որևէ հատուկ կարևորության Եկեղեցու կամ որևէ Եկեղեցու ենթակայության: Տեղական Եկեղեցին օժտված է բոլոր այն հատկանիշներով, որոնք ապահովում են մարդու փրկությունը: Միտ գաղափարը, որ միավորում է Ս. Երրորդության անձերին և որով նրանք փոխներթափանցում են յուրաքանչյուր անձի մեջ, դարձել է մի կարևոր խթան՝ Եկեղեցու միությունը հասկանալու համար:

Գոյություն ունի համաձայնություն Եկեղեցու չորս էական մեկ, սուրբ, ընդհանրական և առաքելական հատկանիշների վերաբերյալ: Սակայն Գրքերություններն ակնհայտ են այդ հատկանիշներից յուրաքանչյուրի և Եկեղեցու ձևի հետ կապված դրանց առնչությանը վերաբերող հարցերում: Եկեղեցու սուրբ լինելու ըմբռնումը երկարատև քննարկումների առիթ դարձավ, բանի որ Ռեֆորմացիայի Եկեղեցիները համարում են, որ Եկեղեցին, լինելով Աստծո ժողովուրդը, կարող է մեղավոր համարվել, ի հակադրություն Ուղղափառների, որոնք ընդունում են, որ Եկեղեցին, լինելով Քրիստոսի մարմինը, չի կարող մեղանշել:

Ներագա աշխարանքի համար առաջադրվեց պարզաբանել «առաքելական» հատկանիշը, ի մասնավորի առաքելական հաջորդականության Գրքեր ձևերը, Ս. Գրքի և Ավանդության միջև կապը, ինչպես նաև վաղ շրջանի Եկեղեցու հեղինակության հարցերը: Խորհուրդների, հատկապես Հաղորդության նշանակությունը պետք է ավելի հանգամանալից քննարկվի:

Աղոթքները խորհրդակցության կարևոր մասն էին կազմում, որ րեղի էր ունենում շատ հյուրընկալ մթնոլորտում: Մասնակիցներն այս հանդիպումը գնահատեցին որպես հիմնալի օրինակ էկումենիկ երկխոսության համար, որտեղ մարդիկ փորձում են ոչ թե ուսուցանել, այլ հասկանալ միմյանց: Մասնակիցներն առաջարկեցին ԵԵԿ-ին և Եվրոպայի Բողոքական Եկեղեցիների Ընկերությանը՝ շարունակել երկխոսությունը, որը նվիրված կլինի այն հարցին, թե ինչպես կարելի է գորացնել Եկեղեցիների ընդհանուր վկայությունն ու ծառայությունը Եվրոպայում, և թե այդ երկխոսություններն ինչ օգտակարություն կարող են ունենալ մասնակից Եկեղեցիների կյանքում:

ԳԱՅԱՆԵ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժին